

METSÄVISA
40 VUOTTA

Metsävisan värillistä ulkoasua on kiitelty innoittavaksi.

Metsävisaa jo kolmannessa sukupolvessa

Kun Kaisa Taluksen oppilas osallistuu helmikuussa 2021 jo 40. kerran järjestettävään Metsävisaan, juhlayö täydentää kolmen sukupolven taipaleen: oppilaan isä ratkoi tehtäviä vuonna 2006 ja isoäiti vuonna 1988.

TEKSTI ANNE HIRVONEN

Kaisa Talus opettaa biologiaa, maantietoa, terveystietoa, liikuntaa ja järjestää valinnaista metsävaelluskurssia Otamäen koulussa Kajaanissa. Otamäessä kaikki yläkoulun oppilaat osallistuvat visaan ja Talus itse on ollut mukana jo 35 kertaa.

”Innostaminen visaan on helppoa Metsäyhdistyksen Metsävisa-sivuston avulla. Oppilaat harjoittelevat visaan aikaisempien vuosien kilpailumakkeiden ja vastausmallien avulla. Oppilaat treenaavat myös Metsätietäjä-pelin avulla ja peli on toivottu kevennys oppituntien alkuun tai loppuun”, Talus kertoo.

Opettajille täydennyskoulutusta

Talus on laittanut metsävisatehtävät ilmoitustaululle kaikkien opettajien nähtäville kisapäivän jälkeen, jotta opettajat voivat hyödyntää tehtäviä omien aineidensa opetuksessa. Metsävisa mahdollistaa monenlaista aineiden välistä yhteistyötä.

”Opettajilla on välillä ollut jopa pienimuotoista kisailua omasta osaamisesta”, Talus naurahtaa.

”Metsävisa toimii oivallisena täydennyskoulutuksena myös opettajalle, sillä niin monesta eri näkökulmasta Metsävisan avulla pääsee asioihin paneutumaan.”

Visan komeaa, värillistä ulkoasua on kiitelty innoittavaksi. Aineistotehtäviä on kehitetty siitä, että vastauksia voi päätellä visalomakkeen avulla.

”Liikunnan opetuksessa ja metsävaelluskurssilla eri vuosien tehtäviä on käytetty harjoittelussa. Esimerkiksi karttamerkit, mittakaavat, jokamiehen oikeudet”, Talus luettelee.

Jopa kuvataiteen, musiikin ja käsityön tunneilla on palattu soveltuviin Metsävisan tehtäviin. Myös opinto-ohjaaja on seurannut visaa ja sen tehtäviä metsäalan ammattien suhteen.

Monipuoliset kysymykset

Metsävisasta on löytynyt jokaiselle jotain osattavaa. Talus on kertonut oppilaille jo etukäteen,

että visassa saattaa olla tehtäviä, joita ei ole käsitelty vielä koulussa lainkaan, eivätkä kaikki asiat välttämättä ole paikkakunnalle ominaisia. Niiden osaamisesta ei tarvitse murehtia.

”En ole korostanut Metsävisan kilpailullista luonnetta, vaan tuonut oppilaille esille sen seikan, että metsävisan parissa saatte virittäytyä metsän ekosysteempipalveluihin, olettehan kenties tulevia metsänomistajia, päättäjiä, metsäalan ammattilaisia tai virkistyskäyttäjiä”, Talus toteaa.

Oppilaiden oivallukset

Talus on osallistunut Metsävisaan oppilaitensa kanssa jo 35 kertaa. Matkalta on jäänyt monia mieluisia muistoja, yhtenä upeimmista pihalla kasvava visakoivu, joka on muistona finaaliin osallistumisesta 90-luvulla.

”Elävästi on jäänyt mieleen esimerkiksi vuoden 2002 Metsävisa, jossa kysyttiin, että mistä voi päätellä, että jollakin metsäalueella on hirviä. Monet oppilaat käytännönläheisesti vastasivat, että jos syksyllä metsässä näkee punalakkisia ja -liivisiä henkilöitä aseiden kanssa, niin kyllä siellä metsässä hirviäkin on. Annoin pisteet oppilaille, vaikkei tuota mallivastauksissa tuotukaan esille. Nuo oppilaiden omat, luovat oivallukset innostavat opettajaa”, Talus kertoo.

Miten metsävisa on muuttunut vuosien varrella?

”Visuaalinen ilme on aivan huippua, mustavalkoiset ajat ovat kaukana menneisyydessä. Upeaa, että visalomakkeen ulkoasuun panostetaan. Se lisää entisestään arvostusta”, Talus toteaa.

Talus käyttää sähköisiä oppimateriaaleja opetuksessaan, mutta toivoo, että Metsävisan koulukohtainen kilpailu toteutetaan jatkossakin paperisena versiona, josta jää pysyvä muisto oppilaille kotiin viemisiksi.

”Metsävisa on ajan hermolla ja ajankohtaisia innovaatioita mukavasti esille tuova. Aivan mahtavaa, että Metsäyhdistys lähettää opettajille nykyisin taustamateriaalia heti visan valtakunnallisena järjestämispäivänä. Infopakettien avulla Metsävisassa esille tulleita asioita voi tuoda syvällisemmin esille oppilaille”, Talus kiittelee.

Metsävisan vakiintunut selkeä aikataulu, nykyinen helmikuinen ajankohta ja yksi valtakunnallinen visapäivä on Taluksen mielestä myös hyvä säilyttää.

”Arvostan työryhmän tekemää työtä kilpailutehtävien laadinnassa. Jatkaa samaan malliin. Kannattaa myös jatkossa säilyttää aineistotehtävät, joissa oppilas voi päätellä vastauksia tehtävänannosta”, Talus toteaa.

Metsävisa-kalenteri löytyy tämän numeron keskiaukeamalta. Metsävisan järjestävät Suomen Metsäyhdistys ja BMOL ry. Metsävisan kysymykset laatii biologian opettajista koottu työryhmä, jonka toiminnasta saa lisätietoja: toimisto@bmol.fi ■

Kaisa Taluksen metsäopetusvinkit

1. Innostu ja innosta luokasta luontoon!

Opettaja – näytä innostuksesi ja innosta oppilaiden oivalluksista. Elämykset ja retket ovat tärkeitä.

Ota oppilaat mukaan suunnitteluun. Otamäen koulussa kaikki yläkoululaiset hakevat puhtia koulun arkeen syksyiseltä koko päivän metsäretkeltä. Oppilaat voivat myös valita valinnaisaineeksi suositun metsävaelluskurssin. Tavoitteena on oppia tuntemaan metsävaellusalueensa ympäristönä.

Oppitunnit maastossa koetaan mielenkiintoiseksi. Metsä tulee tutuksi havainnoiden, mittailen, tutkien, tunnistaen, haistellen, tunnustellen ja mikseipä myös maistellen. Tuohon kaikkeen kannattaa antaa mahdollisuus. Ylempien luokkien oppilaat myös laativat luontopolkutehtäviä alakoululaisille metsän oppimiskokonaisuuteen lähimetsään. Elämyksellinen ja kokemuksellinen oppiminen virittää oppimisen iloa ja herättää kiinnostusta tarkkailla elinympäristön tilaa ja siinä tapahtuvia muutoksia.

2. Tilaa Uutta metsän oppimispolulta -uutiskirje

Uutiskirjeen avulla saat ajankohtaisia vinkkejä opetukseen. Metsäyhdistyksen Opeta ja opi -sivustolta löydät tietoa ajankohtaisista kampanjoista ja tapahtumista ja paljon opetusmateriaalia. Kannattaa hyödyntää.

3. Luota oppilaisiin

Kahdeksannen luokan oppilaat pitävät pareittain tai kolmen hengen triona kokonaisen oppitunnin metsäekosysteemiin liittyvästä aiheesta. Oppitunnin valmistelu ja suunnittelu kartuttaa luonnontuntemusta sekä ohjaa oppilaita ymmärtämään ekosysteemien toimintaa. Opettajana olen oppilaan roolissa tunnilta. Seuraavalla tunnin alussa on vielä 2–3 minuutin ”läksyn kuulustelu” tai tehtävien tarkistus.

4. Osallistu Metsävisaan

Hyödynnä valmis materiaali. Oppilaat pääsevät tutustumaan metsäasioihin monipuolisesti.

Kuka?

Kaisa Talus

Otamäen koulu, Kajaani
Opetettavat aineet: biologia, maantieto, metsävaellus (valinnaiskurssi), terveystieto, liikunta
Opetusvuodet: opettajana vuodesta 1986.
Mukana Metsävisassa noin 35 kertaa, ensimmäisen kerran opetusharjoittelijana.

